

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.333/2021/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2022. március 23. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. szeptember 8. napján kelt 8.B.1213/2019/32. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottat 250 (kétszázötven) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli.

A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 2000.- (kétezer) forintban állapítja meg.

Az így kiszabott 500.000,- (ötszázezer) forint pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vagyonekmozgást Terhelt1 vádlottal szemben rendeli el.

A vádlott 2018. május 11. napjától 2018. augusztus 13. napjáig előzetes fogvatartásban volt.

A vádlott lakcíme helyesen Cím1/A. szám.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. szeptember 8. napján kihirdetett 8.B.1213/2019/32. számú ítéletével Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés], ezért őt 4 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlottól lefoglalt amerikai dollár, euró és forintba vagyonekbeosztást rendelt el. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélettel szemben az ügyész súlyosításért, a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamának emelése érdekében, míg a vádlott és védője a teljes ítélettel szemben jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Főügyészség Bf.5102/2018/2. számú írásbeli fellebbezés-indokolásában kifejtette, hogy a törvényszék helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, ám azokat nem súlyuknak megfelelően értékelte. Tény, hogy a vádlottól lefoglalt kábítószeres együttes mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát nem sokkal haladta meg, és ezt enyhítő körülményként kell értékelni, azonban a megállapított tényállásból is kitűnően Terheltl több mint egy éven át több vevőnek is értékesített kábítószer, a lefoglalt pénz túlnyomó része kábítószer eladásából származik, így az értékesített kábítószer nagyságrendje, hatóanyag tartalma is szükségszerűen érdemben nagyobb. Erre figyelemmel az enyhítő szakasz alkalmazása a bűncselekményt el nem ismerő vádlottal szemben nem indokolt, ezért vélekedése szerint a kiszabott szabadságvesztés büntetés és ahhoz igazodóan a közügyektől eltiltás büntetés érdemi súlyosítása indokolt.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.828/2021/5. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn, míg a vádlotti, illetve védői fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Rögzített, hogy az elsőfokú ítélet felülbírálatára a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint teljeskörű. Az elsőfokú bíróság eljárásában ügyfelderítési és indokolási kötelezettségének kimerítően eleget tett, vala-mennyi, a tárgyalás anyagává tett bizonyítékot az iratok tartalmának megfelelően ismertette, azokat egyenként és összességében értékelte. Mérlegelő tevékenységéről számot adva megfelelő indokát adta annak, hogy a vádlotti védekezést elvetve ítéleti tényállását mely bizonyítékokra alapította. Kiemelendőnek tartotta e körben, hogy a jelentős mennyiségű kábítószer mellett annak porciózására szolgáló, kanabisszal szennyezett digitális mérleget és műanyag tasakokat foglaltak le a vádlottól.

[5] Mivel a bizonyíték-értékelő elsőbírói tevékenység logikus és észszerű, iratellenes következtetést nem tartalmaz, a vádlott felmentésére a felülmérlegelés tilalmára is figyelemmel a másodfokú eljárásban nem kerülhet sor. Az irányadó tényállásból a bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is törvényes, mely kapcsán hivatkozott a BH2015.324. számú eseti döntésére is, amely rögzíti, hogy amennyiben a terhelt nagy tételben vásárol továbbértékesítés céljára kábítószer, kábítószer csomagolására, hígítására, adagolására szolgáló eszközökkel rendelkezik, cselekménye kereskedelemnek minősül.

[6] Az ügyész érvelése szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket alapvetően megfelelően vette számba, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Helyes az a megállapítása, hogy a középértéktől – ami jelen esetben 12 év 6 hónap – az alsó határ felé történő eltérés indokolt, azonban a bíróság túlzott mértékben vette figyelembe az enyhítő körülményeket, amikor a vádlottal szemben az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki a büntetést. Nem osztotta az ügyészség az elsőfokú bíróság azon álláspontját sem, hogy a huzamosabb ideig tartó elkövetést azért

nem értékelte a vádlott terhére, mivel a kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem definíció rendszerességet igényel, és a vádlott cselekményével lefedett időtartam nem tekinthető kirívónak. A kábítószer-kereskedelem ugyanis megvalósítható oly módon is, hogy az elkövető a kábítószerrel egyetlen alkalommal annak tovább értékesítése céljából megszerzi. A vádlott 2017 tavaszától haszonszerzés céljával kannabisz és kannabisz-gyanta kereskedelmével foglalkozott, egészen 2018. május 11. napján történt elfogásáig. Erre figyelemmel a több mint egy éven át folytatott kereskedői tevékenység – figyelembe véve a vádlott által e tevékenységből megszerzett illegális bevétel nagyságát is – a vádlott terhére büntetést emelő tényezőként veendő figyelembe. További súlyosító körülmény, hogy a vádlott a kábítószerrel fogyasztotta is (EBH2016. B.15.) Mindezek alapján a büntetőjogi felelősségét el nem ismerő vádlottal szemben az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés büntetés nem igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, így nem alkalmas a büntetési célok elérésére. Ezért a kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának emelését, e mellett – miután a Btk. 50. § (2) bekezdésében írt feltételek vádlott esetében fennállnak – a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabását is szükségesnek tartotta.

[7] A fentieken túlmenően az ügyész a vagyoneklobzásról szóló rendelkezésnek, a vádlott személyi adatai közül lakcímének, továbbá az előzetes fogvatartásra vonatkozó adatoknak a pontosítását tartotta szükségesnek.

[8] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki felemelt tartamú szabadságvesztést és mellékbüntetésként ehhez igazodó, megfelelő tartamú közügyektől eltiltást, a vádlottat ítélje pénzbüntetésre is, pontosítsa a vagyoneklobzásra vonatkozó ítéleti rendelkezést, helyesbítse a vádlott személyes adatait, továbbá az előzetes fogvatartására vonatkozó adatokat. Egyebekben az elsőfokú ügydöntő határozatot a Be. 605. § (1) bekezdésének megfelelően hagyja helyben.

[9] A vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában előadta, hogy fellebbezését az ítélet megalapozottsága, a bűnösség megállapítása, a bűncselekmény minősítése, a büntetés kiszabása, valamint az indokolás helyessége végett jelentette be. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartva folytatta le a bizonyítást, az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben beszerezte a bizonyítékokat, azokat mérlegelési körébe vonta, azonban azok értékelésével sem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a vádlott az ítéleti tényállásban foglaltak szerint követte el a terhére rótt bűncselekményt.

[10] Hangsúlyozta, hogy Terhelt1 vádlott részben elismerte bűnösségét, védekezésének alapja, hogy a tényállásban megállapított időszakban rendszeresen fogyasztott kábítószerrel, továbbá elismerte, hogy több alkalommal adott át tanúl részére marihuánát, azonban azon haszna nem volt, a szobában fellelhető kábítószer pedig saját fogyasztását szolgáltatta.

[11] A tényállás megalapozatlansága körében arra hivatkozott, hogy a vádlott a kérdéses időszakban munkája révén rendszeres jövedelemre tett szert. A egyéblnél dolgozott, így ideje sem lett volna a kábítószer-kereskedésre. Erre figyelemmel nem nyert igazolást az eljárás során, hogy haszonszerzési célzattal tartotta volna otthonában a kábítószerrel. Észszerű kétely a vádlott azon nyilatkozatával szemben sem állítható, hogy miért kétfajta minőségű fű volt a birtokában, illetve álláspontja szerint a vádlott előadásán túl az elsőfokú bíróságnak hivatalból is tudomása volt arról, hogy „csúszóra” adnak kábítószerrel ismerősöknek a kereskedők. A vádlott a szernek fogyasztója, továbbá tanúl részére átadott kábítószerrel sem haszonszerzési céllal történt.

[12] Az ingatlanban lefoglalt nagy összegű készpénz kapcsán kifejtette, hogy a vádlott 18 éves korától dolgozik, az ennek igazolására bemutatott munkaszerződések kapcsán az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy azokat miért nem fogadta el. A vádlott is elmondta, hogy a házkutatás során feltalált készpénz nem egy helyen összepakolva volt feltalálható, hanem különböző nevére szóló borítékokban, vagy italos díszdobozokban szerte a szobában, még a vádlott maga sem tudta, honnan kerülhet elő pénz. A védő hivatkozása szerint az eljárásban számos okiratot csatolt be a pénz eredetének igazolására, amelyek bizonyítják, hogy a feltalált 5.379.500 forint, 430 euró és 8 dollár nem bűncselekményből származik. Az iratok alapján a pénz a vádlott statisztaszerepeiből, hagyatékból, illetve édesanyja vaterán keresztüli értékesítésből származik. Emellett a lefoglalt pénzek között volt a cég2 aznapi bevétele is. A házkutatásban részt vett rendőr tanúk vallomásának ismertetésével hiányosságként jelölte meg, hogy a házkutatásról készült jegyzőkönyv nem tartalmazza pontosan a lefoglalt összegek feltalálási helyét, így a jegyzőkönyv nem felel meg a Be. 359. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mert nem tartalmazza a jegyzőkönyv kötelező tartalmi elemeit, ezáltal a vádlott terhére figyelembe venni – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette – nem lehet.

[13] tanú1 vallomásának értékelésével kapcsolatosan kifogásolta a védő, hogy az elsőfokú bíróság a tanú nyomozás során tett vallomásából – miután a tárgyaláson nem válaszolt a bűncselekménnyel kapcsolatos kérdésekre, így arra sem, hogy vásárolt-e a vádlottól kábítószer – kizárólag a vádat alátámasztó elemeit értékelte, figyelmen kívül hagyta, hogy a tanú legalább egy tucat embert ismert településrészen akitől kábítószer szerezhettek be. A tanú tárgyaláson és a nyomozás során tett vallomása lényeges elemeiben eltérő, így megalapozatlan az ítéleti tényállásnak azon megállapítása, mely szerint a vádlott hosszabb ideje követte volna el haszonszerzési célzattal a terhére rótt bűncselekményt. A 2. számú tanú és tanú8 vallomásából kétséget kizáróan csupán az állapítható meg, hogy a vádlott fogyasztott kábítószer, ezáltal tudott szerezni, de kereskedelemről egyik tanú sem tudott beszámolni. A kereskedelemre vonatkozóan – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította – a bizonyítékok körébe vont szöveges üzenetek tartalmából sem vonható következtetés, ennek ellenére a terhelt terhére értékelte azokat a bíróság.

[14] A jogi minősítéssel kapcsolatosan kiemelte, hogy a kereskedői magatartásra nem vonható következtetés. Önmagában a kábítószer jelentős mennyiségéből nem következik egyértelműen a forgalomba hozatali szándék, a jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetés a kábítószer birtoklása büntette minősített esetének a megállapítását is eredményezheti. E körben figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a vádlott körülbelül napi 5 gramm kábítószer fogyasztott el, így a nála lévő kábítószerből nem lehet a kereskedelemre következtetést levonni. A minősítés kapcsán álláspontja szerint az 1. számú tanú – tanú1 – vonatkozásában a forgalomba hozatal, míg az ingatlanban feltalált kábítószerre a birtoklás állapítható meg.

[15] A büntetés kiszabása körében azzal érvelt, hogy – egyetértve az elsőfokú bírósággal – súlyosító körülmény nem állapítható meg a vádlott terhére, a huzamosabb idejű elkövetés kapcsán is osztotta az elsőfokú bíróság kétszeres értékelés tilalmára utaló álláspontját. Ezen felül Terhelt1 életmódjában változás következett be, rendezett életmódja, pozitív életvezetése kioltja azt a tényt, hogy korábban kábítószer fogyasztó volt. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla több döntésére is, mely szerint a kábítószernek a jelentős mennyiség alsó határát kis mértékben meghaladó hatóanyag-tartalma általában az enyhítő szakasz alkalmazását indokolja.

[16] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a tényállást helyesbítse az előadottak szerint, és a vádlottal szemben kiszabott büntetést jelentős mértékben enyhítse.

[17] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész bejelentésének megfelelően nem vett részt.

[18] A védő a nyilvános ülésen fellebbezését, valamint annak írásbeli indokolását fenntartotta. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványával kapcsolatosan megerősítette, hogy – egyetértve az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel – álláspontja szerint sem lehet súlyosító körülményként értékelni azt, hogy védence huzamosabb ideig kereskedett volna kábítószerrel, miután a kereskedés önmagában hosszabb időtartamot feltételez. Erre figyelemmel a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezést nem tartotta alaposnak. A kialakult ítélkezési gyakorlatra, a vádlott családfenntartó szerepére, a jelentős időmúlásra, valamint arra tekintettel, hogy a vádlott az elterelést – miután fogyasztó is volt – megkezdte, azt csak a járvány miatt nem tudta befejezni, a büntetés jelentős enyhítését tartotta indokoltnak. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban igazolták a vádlottól lefoglalt pénz egy részének eredetét, így arra nézve nem rendelhető el vagyoneklkobzás. Harmadsorban kérte, hogy a másodfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjaként a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltése utáni napot jelölje meg.

[19] Terhelt1 vádlott saját védelmében tett felszólalása alkalmával hangsúlyozta, hogy életvitelén változtatott, bejelentett munkája van, régi kapcsolatait megszakította, a kábítószer fogyasztásról leszokott. Élettársával és annak gyerekeivel éli rendezettebb, átláthatóbb életét. Kérte, hogy a kiszabott büntetését legalább ne súlyosítsa az ítélőtábla.

[20] A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[21] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

[22] A felülbírálat az ítélet teljességével szemben bejelentett fellebbezésekre tekintettel, amely lényegében a cselekmény minősítését – és ezzel összefüggésben a tényállás megalapozottságát – valamint a kiszabott büntetést érintette, teljeskörű, a Be. 590. § (2) bekezdés alapján kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésre, az indokolás helyességére és arra is, hogy az elsőfokú eljárásban sérelem nélkül érvényesültek-e az eljárási szabályok. A felülbírálat eredményeként az ítélőtábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat megtartva folytatta le. Nem sérültek a bizonyítás törvényességével kapcsolatos előírások, a vádlott és a tanúk figyelmeztetése törvényes volt, az arra adott válaszokat az eljárási törvény szabályai szerint a jegyzőkönyvekben rögzítették. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése szempontjából releváns adatokat tartalmaztak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem volt, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

[23] A Be. 561. § (3) bekezdése b) pontja alapján az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket, ezeket az ítélőtábla a nyilvános ülésen a Be. 599. § (2) bekezdés b) pontja szerint meghallgatott vádlott előadásának megfelelően az alábbiakkal kiegészítette:

[24] - a cég3-nél egyéni vállalkozóként, megállapodás keretében kiszállítóként dolgozik, havi nettó jövedelme 300.000 forint, emellett havi 30-50.000 forint borralalóban is részesül,

[25] - élettársa is dolgozik, havi jövedelme 320.000 Ft,

[26] - élettársa két kiskorú gyermekéről közös háztartásban együtt gondoskodik,

[27] - havonta 60.000 forintot költ rezsire – telefonszámla, villanyszámla – a házzal kapcsolatos többi kiadást édesanyja viseli.

[28] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségnek is eleget tett, valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerzett. Feltárta és vizsgálta azokat a körülményeket, amelyeket az ügy megítélése szempontjából lényegesnek tartott, illetve amelyek a büntetőjogi felelősség szempontjából jelentősek voltak, ezen belül azokat is, amelyeket az ügy súlyának megítéléséhez, az alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásához nélkülözhetetlenek. Az elsőfokú bíróságnak a szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítási eljárása eredményeként feltárt bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapuló történeti tényállása megalapozott, az mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hibáktól, így az a Be. 591. § (1) bekezdés alapján a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[29] A másodfokú bíróság a védőnek a házkutatásról készült jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatos kifogásai – miszerint a készpénz feltalálási helyei nem voltak a jegyzőkönyvben megfelelően rögzítve – vizsgálta, hogy a házkutatás során a nyomozóhatóság az eljárási szabályokat megtartotta-e. A védő hivatkozásának vizsgálata során a másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy 2018. július 01. napjától új eljárási törvény (Be.) lépett hatályba a korábban hatályban volt 1998. évi XIX. törvény helyett. Az eljárási cselekmények törvényes voltát a foganatosítása idején hatályban lévő normák alapján kell elbírálni (EBH2008.1757.), miután a Be. 870. § (1) bekezdés is kimondja, hogy Be. hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza. Az ítéltábla a törvényszék eljárásának törvényességét ennek megfelelően vizsgálta.

[30] Az eljárási cselekmény idején (2018. május 11.) hatályos 1998. évi XIX. tv. (továbbiakban régi Be.) 149. § (2) bekezdés alapján házkutatásnak akkor van helye, ha megalapozottan feltehető, hogy az

a) a bűncselekmény elkövetőjének kézre kerítésére,

b) a bűncselekmény nyomainak felderítésére,

c) bizonyítási eszköz, elkobozható vagy vagyoneklobzás alá eső dolog megtalálására vezet. A 149. § (4) bekezdése rögzíti, hogy a házkutatást rendszerint az érintett jelenlétében kell elvégezni, a megkezdése előtt közölni kell vele a házkutatást elrendelő határozatot, és - ha a házkutatás meghatározott, illetőleg ismert bizonyítási eszköz vagy elkobozható dolog, illetőleg személy megtalálására irányul - fel kell őt szólítani, hogy a keresett dolgot adja elő, az információs rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot tegye hozzáférhetővé, illetőleg a személyt adja át. Ha az érintett a felszólításra a keresett dolgot előadja, az információs rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot hozzáférhetővé teszi, illetőleg a keresett személyt átadja, a házkutatás nem folytatható, kivéve, ha gyanú merül fel arra, hogy a házkutatás során más bizonyítási eszköz, elkobozható vagy vagyoneklobzás alá eső dolog is fellelhető.

[31] A régi Be. 166. § (1) bekezdése értelmében a nyomozási cselekményekről, ideértve az ügyész, valamint a nyomozó hatóság intézkedéseit, ha e törvény másképp nem rendelkezik, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető vagy a nyomozó hatóság tagja veszi fel. A régi Be. 166. § (2) bekezdése az eljárási cselekménnyel kapcsolatos adatok – így az eljáró hatóság megnevezése, az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megnevezése és a gyanúsított neve, a nyomozási cselekmény helye és ideje, az eljárási cselekményen jelen lévő személyek neve és annak megjelölése, hogy az eljárási cselekményen milyen minőségben vettek részt, továbbá a kihallgatott terhelt és tanú, a meghallgatott szakértő neve, valamint az e törvényben meghatározott más személyi adatok – rögzítését írja elő. A régi Be. 166. § (3) bekezdése – amely tartalmában lényegében megegyezik a védő által hivatkozott Be. 359. § (2) bekezdésében foglaltakkal – szerint a jegyzőkönyvben röviden le kell írni a nyomozási cselekmény menetét akként, hogy a jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartását is

ellenőrizni lehessen. A gyanúsított és a tanú vallomását, valamint a nyomozási cselekmény során tett indítványokat és észrevételeket a jegyzőkönyvnek a szükséges részletességgel kell tartalmaznia. A kihallgatott indítványozhatja a vallomásának szó szerinti jegyzőkönyvbe foglalását. Ha az ügyész vagy a nyomozó hatóság az indítványt nem tartja indokoltnak, azt elutasítja, és egyidejűleg a kihallgatottat tájékoztatja a 85. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakról; az indítvány elutasítását és a tájékoztatást jegyzőkönyvbe foglalja.

[32] A Be. 167. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés meghatározza azokat az eseteket, amikor az adott bizonyítási eszközből származó bizonyítékot mindenfajta tartalmi vizsgálódás nélkül a bizonyítási anyagból ki kell rekeszteni. A nyomozás során elkövetett szabálysértéseknek csak abban az esetben van jelentősége, ha azok – a büntetőeljárás törvényben meghatározott okból – a bizonyíték kirekesztéséhez vezetnének. A jelen esetben az iratok alapján ellenőrizhető volt, hogy a házkutatásról készült jegyzőkönyvben az eljárási szabályok szerinti adatokat rögzítették, a jegyzőkönyv alapján megállapítható volt az is, hogy a házkutatásra vonatkozó a régi Be. 149. §-ában írt szabályokat megtartotta a nyomozó hatóság. A jegyzőkönyv tartalmazza ezen felül az elvégzett eljárási cselekmény lényegét, így a házkutatás során fellelt tárgyi bizonyítási eszközöket, esetleges vagyonek Kobzás alá eső dolgokat, egyéb, a bűncselekmény felderítését szolgáló nyomokat. A lakószobában talált bankjegyek feltalálási helyét tételesen valóban nem rögzítették a jegyzőkönyvben, azonban a házkutatásról videófelvételt és fényképeket is készítettek, amelyek az irat részét képezik, és amelyek alapján nyomon követhető volt a pénzek feltalálási helye, továbbá ellenőrizhető volt annak a jegyzőkönyvi megállapításnak a ténszerúsége, amely szerint „az íróasztalon több helyen készpénz található, az íróasztal feletti polcon, is és az íróasztal melletti komód fiókjában is” (nyomozati iratok 40. oldal), továbbá az elsőfokú bíróság a tárgyaláson a házkutatásnál jelen lévő rendőrtanúkat kihallgatta, ezáltal a jegyzőkönyv hiányossága pótolható volt. Erre figyelemmel a jegyzőkönyv védő által hivatkozott pontatlansága nem érintette az eljárási cselekmény törvényességét, így annak bizonyítékok köréből történő kirekesztésére nem volt ok.

[33] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés d) pont alapján a szükséges részletességgel és iratszerűen tartalmazza azon bizonyítékok megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, az kiegészítésre nem szorul.

[34] Nem osztotta a másodfokú bíróság a védőnek a tényállással kapcsolatosan megfogalmazott kifogásait a következők szerint

[35] - A védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát, hogy miért nem fogadta el a vádlott jövedelemforrásának igazolására vonatkozó iratokat, holott elsődlegesen a vádlott megfelelő jövedelmének hiányára, a szobájában talált jelentős összegű készpénzre alapozva vont le azt a következtetést, hogy a vádlott haszonszerzés céljából kereskedett a kábítószerrel; a védői hivatkozással szemben az elsőfokú bíróság ítéletének [28] pontjában részletesen megindokolta, hogy miért nem fogadta el a vádlott megélhetését és kábítószer-fogyasztását, továbbá tartalékolását is biztosító jövedelmére hivatkozását, azt a NAV-tól beszerezett adatok, valamint a tárgyaláson becsatolt, a vádlott statisztika szerepeiért kapott jövedelméről szóló eseti munkaszerződések alapján megállapítható keresete nem támasztotta alá; az elsőfokú bíróság érvelésével az ítéltábla is egyetértett.

[36] - Megfelelően cáfolta az elsőfokú bíróság indokolásában azt is, hogy a feltalált összegek a vádlott édesanyja által a vaterán történt értékesítésből származtak volna, miután a hagyatéki tárgyak értékesítése nem a cselekmény időszakában történt ([27] pont); annak is indokát adta a törvényszék, hogy – elfogadva tanú9 vallomását, miszerint különböző összegeket (összességében 2,5 millió forintot) adott a vádlottnak – az csupán a vádlott 2-3 évig tartó megélhetését biztosította volna a vádlott saját jövedelmére, és rendszeres kábítószer fogyasztására tekintettel, továbbá – ahogyan a védő is írta fellebbezésében – a vádlott maga

sem tudta, honnan kerülhet elő pénz – italos díszdobozokból, borítékokból szerte a szobában – a házkutatásról készült videófelvétel és fényképek tanúsága szerint is a bankjegyek a fiókokban és az íróasztalon szétszórva heverték, ami nem az évek során kapott tételek (köztük örökségből származó, több mint egymillió forintot meghaladó, bérletre adott háromszázezer forintot meghaladó nagyobb összegek) gondos pénzkezelésére utaltak, ami szintén nem az évek alatt összegyűjtött megtakarítást támasztják alá.

[37] - tanúl a nyomozás során tett vallomásában feltárta, hogy hány alkalommal vásárolt a vádlottól kábítószer, ezt a vádlott sem vitatta, ezt a 2021. január 12. napján tartott tárgyaláson maga is elismerte (25. számú jegyzőkönyv 12. oldal); a tanúnak azt a kijelentését, hogy a vádlottól vásárolt kábítószer, semmiben nem befolyásolja az a körülmény, hogy településrészen esetlegesen mástól is vásárolt kábítószer, ezáltal a védőnek a tanú vallomásával kapcsolatos kifogása sem foghat helyt.

[38] - Nem helytálló a védőnek az üzenetekkel kapcsolatos érvelése sem; az elsőfokú bíróság indokolása szerint önmagukban a vádlott telefonjából kinyert szöveges üzenetek nagyon valószínűvé teszik, de még nem bizonyítják a kábítószerrel kereskedést [22], azonban a többi bizonyítékkal egyetemben – tanúl, 2. számú tanú, tanú8 tanúvallomása, a lefoglalt kábítószer és a kereskedést szolgáló eszközök, okirati bizonyítékok alapján kétséget kizáróan volt megállapítható a vádlott kereskedői magatartását rögzítő tényállás, mint ahogyan azt helytállóan az elsőfokú bíróság is rögzítette ítélete [26] pontjában.

[39] Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen számba vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Nyomon követhető és ellenőrizhető módon megindokolta, hogy a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak, az indokolás a perrendi szabályoknak megfelelő. Mérlegelő tevékenysége nem állt ellentétben a logika szabályaival, teljeskörű volt, megalapozatlansági okot nem eredményezett, ténybeli következtetései okszerűek.

[40] Alapvető eljárási szabály a Be. 593. § (2) bekezdésében megfogalmazott felülmérlegelés tilalma, mely szerint a másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat. A Kúria az EBH2019. B.9. számú eseti döntésében kifejtette, hogy a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Így nem mondhatja például azt egy, az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, illetve nem egészítheti ki vagy módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás, vagy vallomásrész alapján. A másodfokú bíróságnak tehát az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékokat kell alapul vennie; attól – megalapozott tényállás esetén – akkor sem térhet el, ha saját meggyőződése esetlegesen eltérő. A tényállás módosítása (ideértve: az eltérő tényállás megállapítását is) csak az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok alapján történhet ([53]-[54] pontok). Fentiek alapján a védőnek a tényállás megalapozatlanságára vonatkozó hivatkozásai az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének kritikái, melyek a meglévő, már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését célozták. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban – a megalapozott tényálláshoz kötöttség és az indokolási kötelezettség teljesítése folytán – ez a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

[41] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

[42] A cselekmény minősítése kapcsán a védő kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádlott terhén megállapított cselekmény helyes minősítse egyrészt – tanúl részére átadott

kábítószer kapcsán – forgalomba hozatali cselekmény, míg a vádlott lakásán lefoglalt kábítószer tekintetében kereskedői magatartás helyett kábítószer birtoklása állapítható meg.

[43] A kábítószer-kereskedelem bűncselekményének elkövetési magatartásai a kábítószer kínálása, átadása, forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedelem. Az elsőfokú bíróság jogi indokolásának [34] pontjában az 1/2007. BJE alapján helytállóan fejtette ki, hogy a vádlott cselekménye a kereskedői magatartás alá vonható. A kereskedői magatartás terjesztői típusú, amely haszonszerzésre irányul, és magában foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. A védő által hivatkozott forgalomba hozatal a kialakult bírói gyakorlat szerint akkor valósul meg, ha az elkövető a kábítószerrel több, esetleg meg nem határozható számú személy részére juttatja, amely történhet ellenérték fejében és ingyenesen is. Úgy is megvalósulhat, hogy a tettes csak egy személlyel áll kapcsolatban, akinek azért ad kábítószerrel, hogy azt másnak, vagy másoknak adja tovább. Több részcselekményből tevődhet össze: magában foglalhatja az eladók és vevők felkutatását, a megállapodás megkötését, az áru tárolását, az átadás helyszínének felderítését, a szállítóeszközök és kísérők biztosítását, tehát felölelhet minden olyan mozzanatot, amely azt célozza, hogy a kábítószer – akár további közbe ékelődő személyek révén is – bekerüljön a kereskedelmi forgalomba [1/2007. BJE III. pont, Bkv. 57. II/5/a. pont]. A forgalomba hozatallal a bűncselekmény akkor válik befejezetté, ha a kábítószer bekerül a forgalomba, vagyis a továbbadás folytán ténylegesen megnyílik annak lehetősége, hogy a kábítószerhez más vagy mások is hozzájuthassanak [1/2007. BJE, BH2002. 299.]. Ezzel szemben a kereskedelem a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartásokat jelent, kábítószerrel az kereskedik, aki haszonszerzésre törekedve közreműködik a kábítószer forgalmazásában [Bkv. 57. II/5/b. pont], és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedelem céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény. A kereskedelemnek a forgalomba hozataltól való elhatárolásának alapja tehát a haszonszerzésre törekvés és a rendszeresség. Az irányadó tényállás szerint a vádlott több alkalommal értékesített kábítószerrel, a lefoglalt jelentős mennyiségű készpénzre tekintettel azt haszonnal tette, így a konkrét átadás kapcsán nem a forgalomba hozatali magatartás volt megállapítható. A vádlott lakószobájában lefoglalt kábítószer vonatkozásában annak jelentős mennyisége, kétféle minősége, részben kiporciózott állapota, az értékesítést szolgáló további eszközök – mérleg, nejlontasakok – alapján következtetést lehetett vonni arra, hogy azt haszonnal történő eladás céljából szerezte meg és tárolta, így az a hivatkozás, hogy az egész mennyiség saját fogyasztását célozta volna, nem volt elfogadható. Erre figyelemmel törvényesen minősítette az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző – és a kábítószer mennyiségére tekintettel – a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem bűntettének.

[44] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez. A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is. A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[45] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor értékelhető körülményeket hiánytalanul feltárta, azokat súlyuknak megfelelően értékelte. Egyetértett a másodfokú bíróság a törvényszék azon álláspontjával, hogy a huzamosabb ideig tartó elkövetést nem értékelte jelen esetben súlyosító körülménynek. A kábítószerrel való kereskedelem rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel [BK 155. számú állásfoglalás II/5/b) pontja, BH1999. 101.], amely rendszeresség hosszabb időszakot is felölelhet, így a történeti tényállással lefedett időszak nem tekinthető kirívóan hosszú időszaknak, így az az ügyészi hivatkozással szemben további súlyosító körülményként sem értékelhető, ezzel szemben az ügyészség által felhozott, továbbértékesítést célzó egyszeri alkalommal történő megszerzés volna enyhítő körülményként értékelendő.

[46] A cselekmény tárgyi súlyát a jogalkotó a büntetési tételkeretben juttatta kifejezésre, a vádlott terhén megállapított kábítószer-kereskedelem büntette öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett, kiemelt tárgyi súlyú bűncselekmény. A kábítószerre elkövetett magatartások konkrét tárgyi súlyának megítélése során irányadó, hogy milyen típusú kábítószer az elkövetés tárgya, illetve jelentőséggel bír a cselekménnyel érintett kábítószeresek tiszta hatóanyag-tartalma is. Jelen ügyben a vádlott a cselekményt marihuánára követte el, a tiszta hatóanyag tartalom a súlyosabb minősítést megalapozó jelentős mennyiség alsó határát csekély mértékben haladta meg, így – a kábítószer fajtája, és mennyisége tekintetében is – enyhébb megítélés alá esik. A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség értékelésekor hangsúlyos szerepet kapott, hogy a vádlott korábban nem volt büntetve, továbbá jelenleg rendezett családi és egzisztenciális körülmények között él, vele szemben újabb büntetőeljárás nem indult.

[47] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket azonban nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elsőfokú bíróság ezen büntetéskiszabási elveket szem előtt tartva helytállóan állapította meg, hogy Terhelt1 vádlott esetében a büntető törvényben meghatározott büntetési tételkeret alsó határa is túl szigorú, ezért a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával törvényesen határozta meg a vádlottal szemben a szabadságvesztés mértékét, annak tartama szükséges, és egyben elegendő is a büntetési célok, a vádlott és más személyek jogkövető magatartásának eléréséhez, a társadalom védelme érdekében annak megelőzéséhez, hogy a vádlott vagy más bűncselekményt kövessen el. Erre figyelemmel a szabadságvesztés büntetés tartamának – és hozzá igazodóan a közügyektől eltiltás tartamának – súlyosítását, ugyanakkor a büntetőjogi felelősségét el nem ismerő vádlott esetében annak enyhítését sem látta indokoltnak a másodfokú bíróság.

[48] Egyetértett azonban a fellebbviteli főügyészséggel abban a másodfokú bíróság, hogy a vádlottat – miután haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélte a bíróság, emellett megfelelő jövedelme és a lakhatását biztosító ingatlanon felüli lakóingatlannal, azaz vagyonnal is rendelkezik – pénzbüntetésre is kell ítélni a Btk. 50. § (2) bekezdés alapján. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk. 50. § (1) bekezdés szerint – a (3) bekezdésben rögzített keretek között – a cselekmény tárgyi súlyával arányos napi tétel számú pénzbüntetésre is ítélte, az egy napi tétel összegét pedig a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyai alapján állapította meg. A Btk. 52. § alapján

rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[49] Az elsőfokú bíróság indokoltan határozta meg a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát a Btk. 35. § (2) bekezdés alapján egyel enyhébb – börtön – fokozatban. Ezen túlmenően az ítéltábla lehetőséget látott arra is, hogy az első alkalommal szabadságvesztés büntetésre ítélt vádlott esetében – különös tekintettel arra, hogy korábbi életmódjával felhagyott, állandó jellegű munkát vállalt, rendezett családi körülmények között él – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltését követő napban határozta meg.

[50] A tényállás kapcsán rögzítettek szerint megfelelő indokát adta annak is a törvényszék, hogy miért nem fogadta el a házkutatás során lefoglalt készpénz eredetére vonatkozó vádlotti előadást, érveivel az ítéltábla is egyetértett. Helytállóan határozta meg az elsőfokú bíróság a vagyonekbevételek alá eső összegeket is, az iratoknak megfelelően vonta le a vádlott aznapi, a borkereskedést illető keresményét a feltalált készpénz összegéből. A vagyonekbevételekre vonatkozó rendelkezést annyiban kellett pontosítani, hogy az intézkedést a vádlottal szemben alkalmazta a bíróság – helyesen – a Btk. 74/A § (1) bekezdés b) pontja alapján.

[51] Az elsőfokú bíróság a Btk. 92. § (1) bekezdésének alkalmazásával törvényesen rendelkezett az előzetes fogvatartás szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, az ítéltábla azonban – az ügyészi átiratban foglaltakkal egyetértve – pontosította a vádlott előzetes fogvatartására vonatkozó adatokat.

[52] A vádlott lakcíme időközben megváltozott, ezért a másodfokú bíróság lakcímet igazoló okmány alapján pontosította a vádlott lakcímét. Az elsőfokú ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további rendelkezései – így a bűnjelekre, és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések – megfelelnek a hatályos jogszabályi előírásoknak.

[53] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[54] A Fővárosi Ítéltábla határozata elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2022. március 23. napján

A Fővárosi Törvényszék 2021. szeptember 8. napján kelt 8.B.1213/2019/32. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.333/2021/8. számú ítéletével 2022. március 23. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. március 23.

Dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: